

AperTO - Archivio Istituzionale Open Access dell'Università di Torino

repertorio italiano-gergo

This is the author's manuscript

Original Citation:

Availability:

This version is available <http://hdl.handle.net/2318/1721670> since 2020-06-04T14:25:27Z

Publisher:

Edizioni dell'Orso

Terms of use:

Open Access

Anyone can freely access the full text of works made available as "Open Access". Works made available under a Creative Commons license can be used according to the terms and conditions of said license. Use of all other works requires consent of the right holder (author or publisher) if not exempted from copyright protection by the applicable law.

(Article begins on next page)

Capitolo 7

Repertorio italiano-gergo

abbandonare, *fouttre lou con*
(grapiét)

accendere, [accende] **alluma*
(pantòis, s.v. *chirounètta*)

accetta, *scura* (pantòis)

acqua, *doùira* (pantòis) *doùiro*
(grapiét)

affare, *trin* (grapiét)

affittarsi per lavorare, *ënbourhà*
(grapiét)

agnello, *baiòt* (pantòis e grapiét)

aiutare, *jutinhà* (pantòis)

alba, *ësplandounà* (grapiét)

allievo, *lun* (pantòis)

alto, *maour* (grapiét)

alunno, *lun* (pantòis)

alzare, [alzarsi] *ousinhase* (grapiét)

America, *tris d lài dal douirèr*
partezan (pantòis)

amico intimo, *couble* (pantòis)

amoreggiare, *calinhà* (grapiét)

andare, *brure*, [va] *quèina* (pantòis)
[andarsene] *brùe*, *fouttre lou*
con, [è andata via] *lh'ò brui*,
[vai via] *brui*, [andate via]
bruiè (grapiét)

animale di poco pregio, *crapo*
(grapiét)

anitra, *nana* (pantòis)

anno, *anéa* (pantòis)

ano, *flé* (pantòis e grapiét)

arcobaleno, *rag* (pantòis)

ariete, *bac d le bàie*, *groupi d le*
bàie (pantòis)

asciugamano, *lanfrot* (pantòis)

asino, *galigouère*, *garigouère*
(pantòis) *quilon* (grapiét), [asina]
garigouira, *sorba* (pantòis)

assaggiare, *gustinhà* (grapiét)

assumere, *ënbourhà* (grapiét)

automobile, *roulioumo* (grapiét)

avere sonno, *coutimmo dè pèlhi*
(grapiét)

avere, *abinhà* (pantòis)

azzurro, *bluiem* (pantòis)

baffi, *tani* (pantòis)

bagaglio, *fraguét* (grapiét)

bagnare, [bagnato] *bouissì*
(pantòis)

bambino, [bambini] *broutalhe*
(grapiét)

banco, *banquioume* (grapiét)

barba, *tania* (pantòis)

Barge, *Barjulèr* (pantòis)
Bargioume (grapiét)

basta, <i>flac</i> (pantòis)	bocce, <i>courioume</i> (grapiét)
basto, <i>bastuge</i> (pantòis)	borsa, <i>tascuge</i> (pantòis), [borsa per libri] <i>portinhapappardèlle</i> (pantòis)
bastone, <i>rèddi</i> (pantòis) <i>çable, rédi, tapi</i> (grapiét)	borsaiolo, <i>dissagafoulhouze</i> (pantòis)
bello, <i>godì</i> (pantòis e grapiét)	bosco, <i>lèmmè</i> (pantòis)
bene, <i>godì</i> (pantòis)	botta, <i>bagiggo</i> (grapiét)
Benevagienna, <i>Guilhét, Tris</i> (pantòis)	bottiglia, <i>dorga</i> (pantòis) <i>dorgo</i> (grapiét)
beni, <i>còis e trac</i> (pantòis)	braccio, <i>brasuge</i> (pantòis)
bere <i>chimà</i> (pantòis e grapiét) <i>pià</i> (pantòis), [bere qualcosa di diverso dal vino] <i>chimà</i> (grapiét), [bere vino] <i>chimpà, chirinà, pià</i> (grapiét), [beve] <i>pià</i> (grapiét)	bravo, <i>bravioume, godì</i> (grapiét)
biancheria, <i>linge</i> (pantòis)	bruciare, <i>tinlhà</i> (pantòis)
bianco, <i>bianquème</i> (pantòis) <i>bianchoùme</i> (grapiét)	brutto ghigno, <i>na marìo guinho</i> (grapiét)
bicchiere, <i>goublèou, goufin, goufinèt</i> (pantòis) <i>goublét</i> (grapiét)	bue, <i>brac</i> (pantòis)
bicchierino, <i>goublèou pari</i> (pantòis)	buffet, <i>stabèlla roubatina</i> (pantòis)
bicicletta, <i>bècano, severino</i> (grapiét)	bugiardo, <i>mèsungie</i> (pantòis) <i>vèrné</i> (grapiét)
biglietto di banca, <i>godì</i> (pantòis)	buon viaggio, <i>godia bioùira</i> (pantòis)
bisticciare, [bisticciano] <i>groundou</i> (pantòis)	buonanotte, <i>bono bruno</i> (grapiét)
bocca, <i>gorja</i> (pantòis)	buonasera, <i>bono bruno, bono sorgo</i> (grapiét)
	buono, <i>godì</i> (pantòis e grapiét)
	burro, <i>coti, ouch</i> (grapiét)
	buttare, <i>fourà</i> (pantòis)

cacare, *parjà* (pantòis) *ëspargi*,
spargì (grapiét)

cacciatore, *chassinhòou* (pantòis)

cadere, *cloussà* (pantòis)

caffè, *caf* (pantòis) *cafouère*,
cafugge (grapiét)

calce, *càou* (pantòis)

caldo, *scalafèt* (pantòis) *scalafét*
(grapiét)

calze, *tirimitiri* (pantòis)

calzoni, *caratane* (pantòis e grapiét)

cambiare, *cambinhà* (grapiét)

camicia, *limbra* (pantòis) *limbro*
(grapiét)

camoscio, *cournalhan* (pantòis)

campagna di lavoro, *campourèlla*
(pantòis)

campanaccio, *dindòlo*, *talugguo*
(grapiét)

campanile, *chanton* (grapiét)

canapa, *tèlha* (pantòis), [canapa da
lavorare] *tèlha da grapià*
(pantòis)

canapino, [primo dei tre che
lavorano assieme, colui che
rompe la canapa] *dëbrinòou*,
[secondo dei tre che lavorano
assieme, colui che passa la
canapa al pettine] *goun*, [terzo
dei tre che lavorano assieme, il

capo, colui che passa la canapa
al pettine fine] *pinòou* (pantòis)

cane, *lèrpi* (pantòis e grapiét),
[cagna] *lèrpio* (grapiét)

cantare, *chantinhà* (pantòis) *muzicà*
(grapiét)

cantina, *cavo* (grapiét)

capelli, *pluge* (pantòis) *boùëro*
(grapiét)

capire, *ëntravà* (grapiét), [capisce]
ëntrava (pantòis)

cappello, *galin* (pantòis e grapiét),
galarou, [cappellaccio]
galarou (grapiét)

capra, *cournalhana* (pantòis) *sivro*
(grapiét), [capretto] *sivrot*,
[caprone] *sivroun* (grapiét)

carabiniere, *alum*, *cordou*, *janèt*
(pantòis) *cordo*, *janét* (grapiét)

carestia, *coutima* (pantòis)

carne, *crèa* (pantòis) *créo* (grapiét)

caro, *crésp*, *crést* (grapiét)

carro, *charoun*, *charoundèr*
(pantòis)

carrozza, *charoundèra* (pantòis)

carta, *pappardèlla* (pantòis)

casa, *còis* (pantòis e grapiét), *tabuza*
(pantòis) *ambèrt*, *tabuzo* (grapiét)

cascata, *la clousà d la douira*
(pantòis)

cascina, *tabuza* (pantòis)

castagne, **flache* (pantòis, s.v.
roundou)

catenaccio per le mucche, *corvo*
(grapiét)

cattivo, *vèni* (pantòis) *veni*,
[cattiva] *venho* (grapiét)

cavallo, *quilant*, [cavalla] *quilanta*
(pantòis)

cavaturaccioli, *dissagadorgue*
(pantòis)

cavolo, *chabron* (grapiét)

cena, *gouso a la sorgo* [lett.:
“cibo alla sera”] (grapiét)

cercare, *sërchinhà* (pantòis)

cesso, *parjòou* (pantòis) *ësparjòou*,
sparjòou (grapiét)

cesta, *goufinètta* (pantòis)

chiacchierare a vanvera, *bërjacà*
(grapiét)

chiamare, *beuilà* (grapiét),
[chiama] *bullà* (pantòis)

chiave, *virandia* (pantòis) *aviroun*,
virondo (grapiét), [chiavistello]
virandia (pantòis)

chiesa, *chantan* (pantòis) *chëntino*
(grapiét)

chilo, *calos* (pantòis) *grillou*
(grapiét)

chiodo, *clavèou* (pantòis) *clavéou*
(grapiét)

cibo, *gousa* (pantòis) *gouso*
(grapiét)

cimitero, *plèou di bazì* (pantòis)
chabrandé (grapiét)

cinque, sei o sette [?] (solo nella
conta), *incola* (pantòis)

Claudio, *Claoudous* (pantòis)

coglionare, [coglionato] *grèttià*
(pantòis)

cognato, **counhème* (pantòis, s.v.
landrì)

collo, *couluge* (pantòis)

colpo, *téch* (pantòis e grapiét)
bagiggo (grapiét)

coltellata, *glèviâ* (pantòis)

coltello, *glèvi* (pantòis e grapiét)

compagno, *couble* (pantòis)

comprare, *pachì* (pantòis e grapiét)
chantinhà (grapiét)

coniglio, *moumou* (pantòis) *lapin*,
përrou (grapiét)

conoscere, *counoubre*, *conibrà*
(pantòis)

conto, *countize* (pantòis)

coperchio, *galin* (pantòis)

coperta, <i>drap</i> (grapiét)	domani sera, <i>dmanasorga</i> , <i>dmansorga</i> (pantòis)
corda, <i>tourzènc</i> (pantòis) <i>tousënc</i> , <i>touzènc</i> (grapiét)	domani, <i>dëspandounà</i> , <i>dmanbiànc</i> , <i>stëspandounà</i> (pantòis)
corpetto, <i>girgot</i> (pantòis)	domattina, <i>dmanbiànc</i> (pantòis)
cravatta, <i>casnèt</i> (pantòis)	domenica, <i>procha</i> (pantòis) <i>përocho</i> (grapiét)
Crissolo, <i>Crissou</i> (pantòis)	donna, <i>arvélla</i> (pantòis) <i>bano</i> , <i>rèvelo</i> (grapiét)
cucchiaio, <i>calos</i> (pantòis e grapiét) [cucchiaino] <i>calos pari</i> (pantòis)	dopo, <i>al flé</i> (pantòis) <i>ariëtta</i> , <i>flé</i> (grapiét)
cuoio, <i>brac</i> , <i>cùe</i> (pantòis)	dormire, [dorme] <i>plhi</i> (pantòis), <i>pëlhì</i> (grapiét)
damigiana, <i>dorga màoura</i> , <i>n girgà</i> <i>d jalha</i> (pantòis) <i>bounbouno</i> (grapiét)	due, <i>dòis</i> , [due nella conta] <i>dona</i> (pantòis)
dare, <i>fourà</i> (pantòis e grapiét)	duro, <i>dourandouire</i> (grapiét) [dure] <i>dourandounde</i> (pantòis)
denaro, <i>guèrta</i> (pantòis), <i>guèrto</i> (grapiét)	elemosinare, [elemosina] <i>china</i> (pantòis)
dente, <i>fisc</i> (pantòis) <i>martél</i> (grapiét), [denti] <i>moulòou</i> (grapiét)	erba, <i>guécho</i> (grapiét)
deretano, <i>flé</i> (pantòis e grapiét)	estate, <i>tezuì scalafèt</i> (pantòis)
diavolo, <i>gibba</i> (pantòis) <i>gibbo</i> (grapiét)	fagiolo, <i>pëttarèl</i> (pantòis) <i>faiòou</i> , <i>tadoni</i> (grapiét)
dicembre, <i>roundou calèndra</i> (pantòis)	falce fienaia, <i>brochapèl</i> (pantòis)
dietro, <i>a flé</i> (pantòis) <i>dërioultre</i> (grapiét)	fame, <i>coutima</i> (pantòis) <i>bazouèrdo</i> , <i>coutimmo</i> (grapiét)
Dio, <i>Bon Godi</i> (pantòis)	far cuocere, <i>tinalhà</i> (pantòis)
dire, [detto] <i>frugà</i> , [dice] <i>journa</i> (pantòis)	
dito, <i>poge</i> (pantòis e grapiét)	

fare, *faturià* (pantòis e grapiét)
fatourià (grapiét)

farina, *poudrina* (pantòis)

fazzoletto, *lanfrot, limbrot*
(pantòis) *mouchét* (grapiét)

febbraio, *roundou d le flache*
tinlhà (pantòis)

ferro, *frac* (pantòis)

fiammifero, *tini* (pantòis) *bazarin*
(grapiét)

fiasco, *dorga màoura, n girgà d*
jalha (pantòis)

fieno, **pèl* (pantòis, s.v. *bafa*,
tracanhà) *pél* (grapiét).

fiera, *banattèr* (pantòis)

figlio, *bòis* (pantòis e grapiét)
brouthalha (pantòis), [figlia]
bòisa (pantòis), [figlia] *boiso*
(grapiét)

filo, *tourzinhèt* (pantòis)

finestra, *catarèja* (pantòis) *cataréjo*
(grapiét)

fiume, *douirèr* (pantòis)

forbici, *brochalinge* (pantòis)

forchetta, *trènt* (grapiét)

formaggio, *pèrét, pèrrètto*
(grapiét), [formaggio forte]
ambruzouère (pantòis), [toma]
pèrrètto (grapiét)

forno, *tinlhatiàs* (pantòis)

forte, *fourtandoun*, [forti]
fourtandoune (pantòis)

fotografia, *pouttre* (grapiét)

Francia, *Tourchunha, Trouche*
(pantòis), *Troucho* (grapiét)

fratello, *arvél, fratelège* (pantòis)
fratalege (grapiét)

freddo, *brandou* (pantòis) *bront*
(grapiét)

fretta, [in fretta] *vitte* (grapiét)

frutta, *roundou* (pantòis)

fucile, *pèttoù* (pantòis)

fulmine, *giba* (pantòis)

fumare, *tubà* (pantòis e grapiét)

fuoco, *tini* (pantòis e grapiét)

gallina, *pitatèrra* (pantòis) *pitotèro*,
pittotèro (grapiét)

gallo, *galuge, pitatèrra* (pantòis)

gamba, *bioùira* (pantòis) *bioùiro*
(grapiét)

gancio, *madi* (grapiét)

gatto, *sparo* (pantòis), *sparou*
(grapiét)

genitale femminile, *al flé d l*
arvèla (pantòis)

gennaio, *roundou brandinù*
(pantòis)

gente, *bréa* (pantòis) *breo* (grapiét)
gergo, *gèrgou*, *pantòis* (pantòis)
[gergo di Ostana] *grapiét*
(grapiét)
gerla, *girbo* (pantòis)
Gesù, *Bon Godi* (pantòis)
ghiacciaio, *brandinù* (pantòis)
ghiaccio, *brandinù* (pantòis)
giacca, *girga* (pantòis) *girgo*, *jubbo*
(grapiét)
giallo, *jaounieme* (pantòis)
giornale, *pappardèlla*,
portanovissiane (pantòis)
giornata, *biancâ* (pantòis)
giorno di festa, *procha* (pantòis)
përocho (grapiét)
giorno, *biànc* (pantòis) *bionc*
(grapiét)
giovane, **jòine* (pantòis, s.v. *tubà*)
giovedì, *jouvieme* (pantòis)
giugno, *roundou d sanjouàn*
(pantòis)
giustizia, *poudisia* (pantòis)
gola, *gorja* (pantòis)
goloso, *labré* (grapiét)
grande, *màoure*, *partëzan* (pantòis),
[maggiore] *maouro* (grapiét),

[grande e lontano] *partëzan*
(pantòis)
grano, *granuge* (pantòis)
grasso, *ounhoun* (pantòis)
grazie, *godì* (pantòis)
guadagnare, *ramà* (grapiét),
[guadagnate] *poulissè* (pantòis)
guanciaie, *plhi*, *lou plhi d la càpia*
(pantòis)
guardare, *boulhà* (pantòis)
ëmboulhà, *nbaoulhà* (grapiét)
guardia di finanza, *berlan*,
bërlandou (pantòis)
guardia, *jaf* (pantòis)
guida, *guincha* (pantòis)
ieri, *arerebiànc* (pantòis)
iersera, *iersorga* (pantòis)
imparare, [impara] *ëntrava*
(pantòis)
in mezzo, *proche* (pantòis)
inchiostro, *nègre* (pantòis)
incontrare, *ëmbouchà* (grapiét)
indietro, *ariëtta* (grapiét)
inferno, *còis di giba* (pantòis)
informare, *ënjournà* (grapiét)
inglese, *sparo* (pantòis)

insieme, * <i>ansamble</i> (pantòis, s.v. <i>àrpià</i>)	lavoro, <i>tracanh</i> (pantòis e grapiét), [lavoro della canapa] <i>tèlha</i> (pantòis)
inverno, <i>brandinù</i> , <i>tezuj brandinù</i> (pantòis)	legacci, <i>trabire</i> (pantòis)
io, <i>mouna bran</i> (pantòis) <i>moun</i> <i>coubbre</i> , <i>mouncoubbre</i> (grapiét)	leggere, <i>studinhà</i> (pantòis)
là, <i>aclaquinta</i> (pantòis)	legno, <i>lèmmè</i> (pantòis) <i>lém</i> (grapiét)
labbro, <i>labrième</i> (pantòis)	lenzuolo, <i>lanfre</i> (pantòis) <i>lonfre</i> (grapiét)
ladro, <i>coup</i> (pantòis)	lepre variabile, <i>lèoure dî durèr</i> (pantòis)
lago, <i>douirèr</i> (pantòis)	lepre, <i>moumou</i> (pantòis)
lampada, <i>calènh</i> (pantòis) <i>calénh</i> (grapiét)	letto, <i>plèou</i> (pantòis) <i>pléou</i> (grapiét)
lampeggiare, [lampeggia] <i>slusia</i> (pantòis)	lingua [anat.], <i>lag</i> (pantòis) <i>janglòou</i> , <i>l'ènjanglòou</i> (grapiét)
lampo, <i>slusi</i> (pantòis)	lira, <i>pènna</i> , <i>stounda</i> (pantòis) <i>pènno</i> , <i>stoundo</i> (grapiét)
lana, <i>plouza</i> (pantòis), <i>pèlouzo</i> , <i>plouzo</i> (grapiét)	litro, <i>blù</i> (grapiét)
Langhe, <i>Languge</i> (pantòis)	lontano, * <i>canli</i> (pantòis, s.v. <i>bru</i>)
latte, <i>candièt</i> (pantòis) <i>candiét</i> (grapiét)	losa, <i>dura</i> (pantòis)
latticino, <i>candiètto</i> (grapiét)	luce, <i>biànc</i> (pantòis)
lavare, [lavato] <i>bouissì</i> (pantòis), [lavarsi (il viso)] <i>bouizìse</i> (<i>la</i> <i>guinnho</i>) (grapiét)	luglio, <i>roundou d la madlèna</i> (pantòis)
lavorare, <i>tracanhà</i> (pantòis e grapiét), [lavora] <i>grapinha</i> , (pantòis), [lavorare la canapa] <i>grappià</i> (pantòis)	lui, <i>loucoubbre</i> (grapiét), [lui, lei] <i>souna bran</i> (pantòis)
	luna, <i>calènhà</i> (pantòis) <i>calènnho</i> (grapiét)
	lunedì, <i>lunzième</i> (pantòis)
	lupo, <i>gousabàie</i> (pantòis)

madre, *groubia* (pantòis) *grèllho*
(grapiét)

maglia, *bruch* (grapiét) [di lana da
uomo, flanella] *pètot* (grapiét)
[giacca di lana da donna],
girga d plouza d arvèlla
(pantòis)

maglietta, [che si porta sulla pelle]
limbra paria, [di cotone]
limbra d coutoun, [di lana]
limbra d plouza (pantòis)

maiale, *padin* (pantòis) *padou*
(pantòis e grapiét)

malato, *gounhènt* (pantòis)
gounhènt (grapiét), [ammalarsi]
vèni gounhènt (grapiét)

mammella, *fu* (grapiét)

mancare un appuntamento, *fouttre*
lou con (grapiét)

mangiare, *gousà* (pantòis e grapiét),
[mangiare con ingordigia] *lapà*
(grapiét)

mano, *àrpià* (pantòis) *àrpio* (grapiét)

mantello, *girga partèzana* (pantòis)

mare, *douirèr*, *douirèr partèzan*
(pantòis)

marmitta, *tralha* (pantòis)

marmotta, *mourèt*, *mourmeltìr*
(pantòis)

martedì, *martieme* (pantòis)

martello, *rèdi d frac* (pantòis)

marzo, *roundou d ii fra* (pantòis)

maschio, *coubbre* (grapiét)

masticare tabacco, *chirounà*
(grapiét)

mattino presto, *èsplandounà*
(grapiét)

mela, *roundou* (pantòis)

mendicante, *chinàire* (pantòis)

mercato, *banatèr* (pantòis)

mercoledì, *merquieme* (pantòis)

merda, *gouàna* (pantòis) *gouàno*
(grapiét), [merda molle] *guillo*
(grapiét)

mese, *roundou* (pantòis)

messo comunale, *jaf* (pantòis)
campé (grapiét)

mestolo, *luç* (grapiét)

mettere, **fourà* (pantòis, s.v.)
bastuge, *girga*)

mezzanotte, *dmibrunèlla*, *mèza*
bruna, *mèza brunèlla* (pantòis)
méxo bruno, *mexobruno*
(grapiét)

mezzogiorno, *mezbiànc* (pantòis)
méç bionc, *meçbion* (grapiét)

minestra, *gazulla* (pantòis)
anhézino (grapiét)

minuto, *dëmènuètta* (pantòis)

miriagrammo, *cabi, rup* (grapiét)
mogio, *cateuli* (grapiét)
molto, (*m*) *bourèn* (pantòis)
moneta di grosso taglio, *lanfre*
(pantòis)
montagna, *dura, durèr* (pantòis)
Monviso, *Guilhét, Màooure Durèr*
(pantòis)
morire, *bazì* (pantòis e grapiét),
[morto] *bazì* (pantòis e grapiét)
mucchio, *bërrou, mieùis* (grapiét)
mulo, *quilant*, [mula] *quilanta*
(pantòis)
mungere, *biècà, candinà* (grapiét)
muro, *dur* (grapiét)
mutande, *caratane d plouza s'le*
bioùre, caratanhète (pantòis)
caratanëtta (grapiét)
nascondere, *ëstablà* (grapiét),
[nasconde] *stabèlla* (pantòis)
naso, *nazuge, pinfre* (pantòis)
tupòou (grapiét)
Natale, *Chalandra* (pantòis) *Chalin*
(grapiét), [festa di Natale]
procha d Chalèndra (pantòis)
nebbia, *loubba* (pantòis) *loubbo*
(grapiét)
nemico, *la bréa vènia pèr mouna*
bran (pantòis)

nero, *nègrou, nerìeme* (pantòis)
neve, *candia* (pantòis) *bioncho,*
condio (grapiét)
nevicare, [nevica] *candìa* (pantòis)
nicchia, *gùèzo*, [nicchia nel fieno]
guézo (grapiét)
niente, *gèis* (grapiét)
nipote, [i miei nipoti] *li bòis d*
moun fratelège (pantòis)
no, *canfi* (pantòis) *confi* (grapiét)
noi, *nostra bran* (pantòis) *nouzari*
(grapiét)
nonno, *grélh*, [nonna] *grèlha*
(pantòis)
notizie, *nouvisiàne* (pantòis)
notte, *brunèlla* (pantòis) *bruno*
(grapiét)
nove, *nive, novìeme* (pantòis)
nuca, *couluge* (pantòis)
nuvola, *louba* (pantòis)
oca, *nana* (pantòis)
occhiali, *ournhètta* (pantòis)
occhio, *bàoulh* (pantòis)
ëmboulhouire, nbaoulh (grapiét)
oggi, *stoumbiànc* (pantòis) *stoun*
bionc (grapiét)
Ognissanti, *Tousèn* (grapiét)

ombrello, *paradoùira*, *paralussa*
(pantòis) *paradoùiro*, *parolusso*
(grapiét)

Oncino (gli abitanti di), *blansèt*,
blansou (pantòis) *blançet*
(grapiét)

ora, *tabaza* (pantòis) *tabàizo*
(grapiét)

orazione, *bon godi* (pantòis)

orecchio, *sentan* (pantòis) *lavaçe*,
lavaççe (grapiét)

orinare, *brounsà* (pantòis e grapiét)

oro, *ourieme* (pantòis)

orologio, *marcatabaze*,
portinhatabaze, *sèba* (pantòis)
çëbbo, *tabazouiro* (grapiét)

osso, *oussieme* (pantòis)

Ostana (gli abitanti di), *lèoubou*
(pantòis)

Ostana, *Oustirgue* (grapiét)

oste, *grifër* (pantòis)

osteria, *grif* (pantòis)

padre, *groubi* (pantòis), *grélh*
(grapiét)

padrone, *mèchou* (pantòis),
bàoudrou, *baoudròu*, *gai*,
pèrou (grapiét), [padrona] *pèro*
(grapiét)

Paesana, *Pizanèlla* (pantòis)

paese, *tris* (pantòis) *tèris*, *tèrris*
(grapiét)

paga, *pachiddo* (grapiét)

pagare, *pachì* (pantòis e grapiét),
[paga] *pachiddo* (grapiét)

paglia, *jalha* (pantòis) *bioundo*,
jalho, (grapiét)

panca, *arampioun*, *aranpioun*
(grapiét)

pane, *tiàs* (pantòis) *buschou*,
[pagnotta] *guinnho*, [micca]
guinnho (grapiét)

pannocchia, *portafarquèra*,
portinhafarquèra (pantòis)

pantaloni, [pantaloni lunghi]
caratane partezane (pantòis),
[pantaloni alla zuava],
caratane a dèmi bioùire
(pantòis)

pantofole (scarpe di corda),
rabloùire d toursènc (pantòis)

Crissolo (gli abitanti di), *doubi*,
tubiè (pantòis)

pari, *couble* (pantòis)

parlare, *ënjanglà*, *ënjournà*,
(grapiét), [parlato] *janglà*
(pantòis)

parte, *partèra* (pantòis)

pascolare (guardare al pascolo),
gardinhà (pantòis)

Pasqua, *Procha dal Bon Godi*
(pantòis)

passare, [passa] *passinha* (pantòis)

pastore, *blandér* (pantòis)

patata, *bodi, luggo* (grapiét),
[patate] *lугue* (pantòis)

paura, *chulla* (pantòis) *chullo*,
spaguét, tafo (grapiét)

pecora, *bàia* (pantòis) *baio* (grapiét)

pedata, *trèspi* (pantòis)

pelle, *gouiërbo, guirbo* (grapiét)

pelo, *pluge* (pantòis)

pepe, *ambruzouire* (pantòis)
ëmbruzouire (grapiét)

pera, *roundou* (pantòis), [pere
cuisses-madames] *bioùire d le
rvèle* (pantòis)

perdere, *perdinhà* (pantòis)

permettere, [permettevo] *sinhavou*
(pantòis)

persona, *coubbre* (grapiét)

pesare, *caratà* (grapiét)

pezzo, *moursò* (grapiét)

piacere, *gustinhà* (grapiét), [piace]
gustinha (pantòis), [piace]
gustinnho (grapiét)

pialla, *lishalèmme* (pantòis)

Pian del Re, *Clot dal Groubi*
(pantòis)

piangere, *gazullà* (pantòis) *gazulà*,
lulà (grapiét), [piangere
vistosamente] *trulà* (grapiét)

piano, *clot* (pantòis)

pianura, *clot* (pantòis)

piatto, *goufin* (pantòis) *asiëtto*
(grapiét)

picchiare, *tabussà* (pantòis)
*boudëtià, pëjà, ounnhe, fourà
ën téch* (grapiét) [picchia] *rèdià*
(pantòis), [picchialo] *ounzlou*
(pantòis)

picchio, *tabus* (pantòis)

piccolo, *pari* (pantòis) *pariot*
(grapiét)

pidocchio, *guéch* (pantòis e grapiét)
tavi (grapiét)

piede, *trèspi* (pantòis) *pioge*,
rabëlòou (grapiét)

pieno, *ransì* (pantòis)

pietra, *dura* (pantòis) *grum* (grapiét)

pioggia, *lussa* (pantòis) *douïro*,
lusso (grapiét)

piombo, *dur, mol* (grapiét)

piovere, *douirà* (pantòis e grapiét),
[piove] *lussa* (pantòis) *la
douïro, la lusso, lusa* (grapiét)

pipa, *tuba* (pantòis)

pistola, *pëtouza* (pantòis)

Po, *Biàl, Douirèr, lou Douirèr*
Màoure (lou Màoure Douirèr),
lou Groubi dî Douirèr (pantòis)

po', *pariòt* (pantòis)

polenta, *farquèra* (pantòis)
farchéro (grapiét)

polpaccio, *boutèlh* (pantòis)

ponte, *passinhadoùira,*
passinhadouirèr (pantòis)

porcellino d'india, *padou pariòt*
(grapiét)

porcile, *blucha di padou, còis di*
padou (pantòis)

porta, *ambalhouère* (pantòis)
ëmbaoulh, pourtimanho
(grapiét)

portafoglio, *portaguèrta* (pantòis)
portaguérto, portoguérto
(grapiét)

portare, [porta] *pourtinha* (pantòis)

povero, *aroni* (pantòis)

pozzo, *douiròou* (grapiét)

pranzo, *prandia* (pantòis)

prendere, *poulì* (grapiét),
[prendete] *pouliassè* (pantòis)

prete, *douvin* (pantòis e grapiét)
dominou (grapiét)

prigione, *toubruna* (pantòis) *boito*
(grapiét)

prima, *al bàoulh, bàoulh* (grapiét)

primo, *primè* (grapiét)

prostituta, *chillo* (grapiét)

pugno, *téch* (pantòis e grapiét)

pulcino, *pitatèrra pariòt* (pantòis)

punta di ferro del bastone,
pounhënto (grapiét)

qualcosa, *carcousimanha* (pantòis)

quattro (numero usato nella
conta), *cana* (pantòis)

questa settimana, *stamanèa*
(pantòis)

qui, *isinta* (pantòis) **isou* (pantòis,
s.v. *girgot*)

raffreddare, [raffreddato]
nfridinhà (pantòis)

ragazzo, *bòis* (pantòis e grapiét),
bouissot (pantòis) *broutalho*
(grapiét), [ragazza] *bouissèta,*
bòissa (pantòis), [ragazza]
boiso, mandìo (grapiét)

rame, *rou* (grapiét)

ricco, *falebre* (grapiét)

ridere, [ride] *bafa* (pantòis) *bafà*
(grapiét)

rigattiere, *vèrlie* (grapiét)

riso, *bafarél* (grapiét)

roba, <i>roubatina</i> (pantòis)	scappare, <i>souà</i> (grapiét)
roccione, <i>durèr</i> (pantòis)	scarpe, <i>rabloùire</i> (pantòis), <i>rabèlouire, rabèldou</i> (grapiét)
roditore in genere, <i>moumou</i> (pantòis)	schiaffo, <i>blef</i> (pantòis)
rompere, <i>brouchè</i> (pantòis)	schiena, <i>chuzoubla</i> (pantòis)
rosso, <i>roussième</i> (pantòis) <i>rougge</i> (grapiét)	scialle, <i>lanfre</i> (pantòis)
rubare, <i>couptià</i> (pantòis) <i>ounguià</i> , <i>rafà</i> (grapiét)	sciarpa, <i>casnè</i> (pantòis)
S. Giuseppe, <i>Grélh</i> (pantòis)	sciocco, <i>grét</i> (grapiét)
sabato, <i>sambòira</i> (pantòis) <i>sanbouire</i> (grapiét)	scivolare, <i>clousà</i> (pantòis)
sacco, <i>fraguèt</i> (pantòis), [sacco da montagna] <i>fraguèt</i> (pantòis), [sacchettino] <i>fraguettin pari</i> (pantòis)	scodella, <i>goufinèt</i> (pantòis)
salame, <i>vèra</i> (pantòis) <i>vérou</i> (grapiét)	scrofa, <i>padèssso</i> (grapiét)
sale, <i>bèrra</i> (pantòis) <i>bërro</i> (grapiét)	seccamente, <i>durandoun</i> (pantòis)
salire, <i>mountinhà</i> , <i>rampinhà</i> (pantòis)	secchio, <i>só</i> (grapiét)
salsiccia, <i>vèra</i> (pantòis)	secco, <i>suchième</i> (pantòis)
Saluzzo, <i>Sàlis</i> (pantòis)	sedere, <i>rampianà</i> (pantòis)
sangue, <i>vèrmilhèt</i> (pantòis)	sedia, <i>rampiàn</i> , <i>rampiana</i> (pantòis)
sanguinaccio, <i>vèrmilhèt</i> (pantòis)	sega, <i>brochalèmme</i> (pantòis)
scala, <i>glèa</i> , <i>scaluge</i> (pantòis)	sei o otto [?] (numero usato nella conta), <i>bazìncola</i> (pantòis)
scaldare, <i>tinalhà</i> , [scalda] <i>scalafètta</i> (pantòis)	semplicitto, <i>dèsbaouch</i> (grapiét)
	seno, <i>fu</i> (grapiét)
	sera, <i>sorga</i> (pantòis) <i>sorgo</i> (grapiét)
	serratura, <i>virandia</i> (pantòis)
	servo, <i>sirgue</i> , <i>sirgou</i> (grapiét), [serva] <i>sirguia</i> (pantòis), [serva] <i>sirgo</i> (grapiét)

sete, *coutima d chimà* (pantòis)
sette o nove [?], *nevrs* (pantòis)
settimana, *manèa* (pantòis)
sgabello, *banquét* (grapiét)
sgridare, [sgrida] *bullà* (pantòis)
sì, *sifèt* (pantòis) *sifét* (grapiét)
sigaretta, *chirounèta* (pantòis)
chirounètto (grapiét)
sigaro, *chirouna* (pantòis)
signore, *falèbre* (pantòis)
sindaco, *mére* (grapiét)
sinistra, *gàoucha*, *gaouchième*
(pantòis)
soldato, *arquis* (pantòis e grapiét)
sole, *loumbi* (pantòis e grapiét)
sorella, *sorimanha* (pantòis)
fratalejo, *sourelioumo* (grapiét)
sorgere, [sorto] *sourgì* (pantòis)
sparare, [spara] *pèttouzià* (pantòis)
spazzola (per lavorare la canapa,
diversa dal *grappi*), *grapièt*
(pantòis)
spazzola (per lavorare la canapa,
diversa dal *grapièt*), *grappi*
(pantòis)
specchio, *miralh* (pantòis) *glaso*
(grapiét)

spegnere, [spegnere la luce] *bazi*
lou calénh (grapiét)
spillo, *spinga* (pantòis)
sposare, [sposate] *pouliassè*
(pantòis), [sposato] *landrì*
(pantòis), [sposata] *landrìo*,
[sposarsi] *landrise*, [sposi] *novi*
(grapiét)
stadera, *carat* (grapiét)
stalla, *blucha* (pantòis) *bluccho*
(grapiét)
stanco, *guechì* (pantòis)
stanotte, *stabrunèlla* (pantòis)
stare, *stinhà* (pantòis)
stasera, *stasorga* (pantòis)
stelle, *loumbiètte d la brunèlla*
(pantòis)
sterco, *caratana* (pantòis)
stivali (scarpe a mezza gamba),
rabloùire a mèza bioùira
(pantòis)
stoffa, *linge*, *linge màoure*
(pantòis)
stracci, *vèrle* (grapiét)
strada, *bioùira* (pantòis) *routto*
(grapiét)
stretta di mano, *arpiâ* (pantòis)
stufa, *mòrio*, *pouàle* (grapiét)
stupido, *grét* (grapiét)

sturare, [stura] *dissaga* (pantòis)
sudare, *sudinhà* (pantòis)
suo, *sou nabron* (grapiét)
sveglia, *baoulhatabaze* (pantòis)
trin trin (grapiét)
svegliare, *dësplhì* (pantòis)
tabacco, *chiroun* (pantòis e grapiét)
tagliare la legna, [taglia la legna]
rèdia (pantòis)
tagliare, *brouchà* (pantòis e grapiét)
tasca, *bornha* (pantòis) *bornho*
(grapiét)
tavola, *virant* (pantòis) *manjàa*
(grapiét)
tedeschi, (quelli del) *clavèou*
(pantòis)
tela, *linge* (pantòis)
tempo, *tezuj* (pantòis)
tenaglia, *grinfa* (pantòis)
terra, *trac* (pantòis)
testa, *capia* (pantòis) *capiro* (grapiét),
[testa dura] *çounco* (grapiét),
[testa del chiodo] *capiro dal*
clavèou (grapiét)
testicolo, *dorga, grèlha, grét,*
[testicoli] *grèlle* (pantòis)
tetto, *galin* (pantòis)
tocco di campana, *téch* (pantòis)

togliere, *chavà* (grapiét)
topo, *moumou*, [topi] *coub dal*
granuge (pantòis)
Torino, *Guilhét* (pantòis e grapiét)
toro, *bac* (pantòis) *bracou* (grapiét)
trappola (per topi), *poulimoumou*
(pantòis)
tre, *trèna, tròis* (pantòis)
treno, *vapoù* (pantòis) *tron-tron*
(grapiét)
trovare, *troubinhà* (pantòis)
tu, *touna bran* (pantòis)
tubo da stufa, *tubanò* (grapiét)
tuonare, [tuona] *lou gibba*
pètouzia (pantòis), [tuona] *la*
tamboùërno (grapiét)
ubriacarsi, [ubriacarmi]
ëmbounhame (pantòis)
ubriaco, *chalinò, ënchirinò*
(grapiét), [allegro] *chimò, piò*
(grapiét), [essere ubriaco]
**capia chalina* (pantòis, s.v.
pià)
uccelli, *voulandoun* (pantòis)
uccidere, *bazì* (pantòis)
unità di misura (equivalente a 16
kg), *livro* (grapiét)
uno (solo nella conta), *ona*
(pantòis)

uno, *unieme* (pantòis)
uomo che frequenta una
prostituta, *chiloun* (grapiét)
uomo, *arvél* (pantòis) *rèvel* (grapiét)
uovo, *afre* (pantòis e grapiét)
urlare, *beuilà* (grapiét)
uscio, *pourimanhò* (grapiét)
uscire, [uscito] *sourgì* (pantòis)
uva, *pinnho* (grapiét)
vacca, *braca* (pantòis) *braco*
(grapiét)
valanga, *candia* (pantòis)
valdese, *sparo* (pantòis)
vaso, [v. da fiori] *goufin* (pantòis),
[v. da notte] *goufin* (pantòis)
vecchio, *grélh* (pantòis), *grubbi*
(grapiét), [vecchia] *grèlha*
(pantòis), [vecchia] *grubbio*
(grapiét)
vedere, *boulhà* (pantòis)
velo, *chiflon* (grapiét)
vena, *vènuge* (pantòis)
venerdì, *venrìeme* (pantòis)
venire, *brure* (pantòis)
vento, *ènguìl* (grapiét)
ventre, *bèdroùire* (pantòis) *bèddro*,
bèdouìro (grapiét)

verde, *verdieme* (pantòis)
vicino, *proche* (pantòis)
vino, *pìa* (pantòis) *piò* (grapiét),
[vino barbera] *pìa*
fourtandouna, [vino bianco]
pìa bianchieme, [vino freisa]
pìa brandinùà (pantòis)
Viso Mozzo, *Durèr Pari* (pantòis)
viso, *mourfiegue* (pantòis) *biffo*,
guinnho, (grapiét)
Visolotto, *Durèr Pariòt* (pantòis)
vita, *guirbo* (grapiét)
vitello, *bracandot* (pantòis e
grapiét), *bramundot* (pantòis)
voi, *vosta bran* (pantòis) *vosari*
(pantòis, s.v. *sparo*) *voste*
coubbre, *vouzari* (grapiét)
volta, *fòis* (pantòis e grapiét),
vougada (pantòis)
zappa, *piosa* (grapiét)
zio, [mio zio] *lou fratelège d*
moun groubi (pantòis)
zitto, *tsét* (pantòis, s.v. *lèrpi*) *confi*
(grapiét)
zoccole, *caios*, *garouille*, *groulle*,
rabèlouìre, *sabò*, [zoccole in
legno] *galoche* (grapiét)
zucchero, *cosi*, *douçoume*,
douchiòume (grapiét)